

Астана Медицина Университеті АҚ
Кафедра: Ішкі аурулар пропедевтикасы

Тақырыбы: Репродуктивті және
жыныс жүйесінің дамуының
бұзылу синдромы

337-топ ЖМ

Дайындаған: Қолдасова Г.Ә

Қабылдаған: Өміртаева Б.А

Астана – 2016ж

Жоспар:

- **Кіріспе**

Репродуктивті жүйе дегеніміз не

- **Негізгі бөлім**

Менструальды цикл, реттелуі

Жалпы қарау, пальпация, перкуссия, негізгі синдромдар

- **Қорытынды**

Репродуктивті жүйе деген не?

Репродуктивті жүйе организмнің өзінен кейін ұрпақ қалдыру қабілетін қамтамасыз ететін жүйе. Репродуктивті жүйенің дамуы антенатальды кезеңде басталады да 2-шілікті жыныстық жетілудің толық дамығанымен сипатталады. Жыныстық жетілу кезеңі тек жыныстық мүшелермен емес, сонымен қатар организмнің толық соматикалық дамуымен аяқталады. Қалыпты жыныстық даму кезінде балалық шақта жыныстық дамудың негізгі көрсеткіші ол дене салмағы мен ұзындығының сәйкестігі болады.

Репродуктивті жүйенің реттелуі

Репродуктивті жүйенің реттелуі бірыңғай функциональды нейроэндокринді жүйе арқылы қамтамасыз етіледі. Нейроэндокринді жүйе центральды-интеграциялаушы және перифериялық-эффекторлы орындаушы мүшелерден тұрады. Репродуктивті функцияның нейроэндокринді реттелуінде бір-бірімен кері және оң байланысқан негізгі 5 тізбекті ажыратамыз. Жыныстық толық жетілген әйел организмнің репродуктивті функциясының негізгі көрсеткіші – менструальды цикл болып табылады.

Менструальды цикл

Менструальды цикл – алдыңғы менструацияның 1-ші күні мен келесі менструация арасындағы уақыт. Әр әйел организмнің индивидуальды ерекшелігіне байланысты орташа 21-ден 35 күнге дейін созылады. Менструация – 1-ші күні менструальды циклдың басталғанымен сипатталатын жатырдың функциональды қабатынан қан ағу болады. 1-ші менархе 12-14 жаста болады, қалыпты менархе 3-7 күнге созылады, осы кезде 50-150 мл қан жоғалады.

Жалпы қарау

Көптеген гинекологиялық ауруларды қарау диагностиканы жеңілдетеді. Тері түсі мен шырышты қабаттардың бозғылттығы қан кету (фибромиома, менструальды функция бұзылысы) екендігін көрсетеді; арықтау, терісінің бозғылттау немесе жер түстес болуы қатерлі ісіктерді көрсетеді; скелеттің рахит тәрізді деформациясы босанудан кейінгі травма нәтижесінде (жыланкөз, жатыр мойны жарылуы, шатаралық) болады. Аурудың дамуы негізгі қолайлы фактор әр түрлі социалды жағымсыз факторлар.

Гинекологиялық классификация бойынша негізгі екі: инфантильді және интерсексуальды типті ажыратамыз. Бірінші тип: орташа бой, сүт безі және сыртқы жыныс мүшелерінің дамымауы болады. Инфантилизмде жиі менструальды цикл мен детородты қызметтің бұзылысы дамиды. Интерсексуализм: қзын бойлы, массивті скелет, кең кеуделі еркектік тәрізді жыныс мүшелерінің түктері кіндікке қарай бағытталған, аяқ пен анус тұсында көптеген түк анықталады. Мұндай типті әйелдерде жыныс мүшелерінің гипоплазиясы, менархе бұзылысы, бедеулік дамиды

Пальпация

Несепқуықты босатқаннан кейін құрсақ қабырғасын босату мақсатында горизонтальды жағдайда аяқ бүгілген қалыпта жүргізіледі. Алдын ала ішекті де босатып алған жөн. Пальпация арқылы құрсақ қабырғасының жағдайын, ісіктер менинфилтраттардың көлемін, формасын, шекарасын, кoсистенциясы мен ауырсынуын анықтаймыз.

Перкуссия

Гинекологияда қосымша зерттеу әдісіне жатады. Перкуссия көмегімен ісіктердің шекарасы мен контурын, жыныс мүшелерінің қабынулық аурулары кезінде үлкен көлемді экссудаттарды анықтауға мүмкіндік береді. Перкуссия парметрит пен пельвиоперитониттың дифференциальды диагностикасында көп қолданылады.

Негізгі синдромдар.

- Аденогенитальды синдром
- Гипоталамикалық синдром
- Дисгинезия
- Жыныстық гермафродитизм

Адреногенитальды синдром

Адреногенитальды синдром – кортизолдың түзілуін реттейтін ферментті жүйенің жетіспеушілігі нәтижесінде бүйрекүсті безінің қыртысты қабаты функциясы бұзылуымен сипатталады.

Гипоталамикалық синдром

Гипоталамикалық синдром – бұл гипоталамус функциясы бұзылуымен байланысты басқа да эндокринді мүшелерге байланысты патология.

Дисгинезия

Дисгинезия – жыныс бездерінің туа пайда болған ақауы немесе олардың мүлде болмауы. Олар хромосомды аномалиямен көрінеді. Науқастарда толық емес хромосома, мозаицизм.

Жыныстық гермофродитизм

Жыныстық гермофродитизм 1 индивидумда белгілі деңгейде анатомиялық және функционалдық тұрғыдан 2 жыныстық мүшелердің бірдей дамуы.

Дереккөздер

- В.И.Бодяжина, К.Н.Жмакин-
«Гинекология»
- Б.Н.Айтбембет- «Ішкі ағза ауруларының
пропедевтикасы»
- Интернет желісі